

SPIS TREŚCI

1. **Bezblędna komunikacja. O komunikacji bez słów.** 7
2. **Odmiany języka. Jak mówią młodzi?** 8
Czy język polski się obroni?
(fragment wywiadu z „Tygodnika Powszechnego”) 9
Małgorzata Karolina Piekarska, *Klasa pani Czajki* (fragment) 10
Piotr Śliwiński, *Dyskusje sieciowe*
(fragment artykułu *Język na haju* z „Tygodnika Powszechnego”) 12
Helena Kajetanowicz, *Słowa-wytrychy, czyli wyrazy modne*
(fragment z książki *Licz się ze słowami*) 13
Umberto Eco, *Jak nie mówić: „dokładnie tak”*
(fragment ze zbioru felietonów *Zapiski na pudełku od zapalek*) 15
Joanna Olech, *Fajny gość* 18
3. **Po nitce do kłębka, czyli o związkach frazeologicznych i przysłowiach krok po kroku** 21
Julian Tuwim, *Figielek* 24
4. **Snuć opowieść – opowiadanie jako forma wypowiedzi i gatunek literacki** 31
Barbara Kosmowska, *Puszka* (fragment) 31
Anna Sójka, *O złej księżniczce Kunegundzie*
(fragment książki *Legendy i baśnie polskie*) 34
Joanna Olech, *Opowieść* 37
5. **Słowa i słowniki. O dobieraniu słów** 39
Stanisław Jerzy Lec, *Myśli nieuczesane nowe* (wybór) 44
6. **Od słowa do słowa, czyli o słowotwórstwie** 45
Joanna Olech, *Prefix* 45
Julian Tuwim, *Świt* 54
7. **Opis jako forma wypowiedzi** 60
Miron Białoszewski, *Szare eminencje zachwyty* 62
Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy* (fragment) 64
Daniel Defoe, *Robinson Crusoe* (fragment) 65
Jan Białostocki, *Sztuka cenniejsza niż złoto* (fragment) 68
8. **Charakterystyka** 72
Małgorzata Musierowicz, *Ida sierpniowa* (fragment) 76
Joanna Olech, *Charakterystyka* 78
9. **Rzecz o rzeczowniku** 81
Juliusz Verne, *Podróż do wnętrza Ziemi* (fragment) 84
10. **Czas na czasownik!** 93
Zbigniew Nienacki, *Pan Samochodzik i Templariusze* (fragment) 96
Obyczaje w Polsce od średniowiecza do czasów współczesnych
(fragment książki pod red. Andrzeja Chwałby) 102
Dorota Terakowska, *Władca Lewawu* (fragment) 105

	Lucy Maud Montgomery, <i>Ania z Zielonego Wzgórza</i> (fragment)	105
	Friedmann Schulz von Thun, <i>Sztuka rozmawiania</i> (fragment)	107
	Karol Olgierd Borchardt, <i>Wuj Ignacy</i> (fragment ze zbioru opowiadań <i>Pod czerwoną różą</i>)	108
11.	Przymioty przymiotnika	111
	Stanisław Lem, <i>Dzienniki gwiazdowe</i> (fragment)	112
	Juliusz Słowacki, <i>Beniowski</i> (fragment <i>Pieśni V</i> poematu)	117
12.	Liczmy z liczebnikiem	119
13.	W zastępstwie... – czyli o zaimku	124
	Mark Twain, <i>Przygody Tomka Sawyera</i> (fragment)	125
14.	O nieodmiennych częściach mowy	128
	Zofia Kossak, <i>Bursztyny</i> (fragment)	133
15.	Imiesłów	136
	Clive Staples Lewis, <i>Księżę Kaspian</i> (fragment)	137
	Joanna Olech, <i>Imiesłowy</i>	141
16.	Rodzaje wypowiedzeń	144
17.	Ćwiczenia ortograficzne	148
18.	Warsztat dziennikarski – Nic o nas bez nas – zakładamy szkolną gazetkę	158
19.	Warsztat dziennikarski – Najtrudniejszy pierwszy krok – piszemy tekst do gazetki	164
	Melchior Wańkowicz, <i>Wodami Polski</i> (fragment z książki <i>Ziele na kraterze</i>)	164
20.	Warsztat dziennikarski – Szkolna gazetka krok po kroku	171
	Joanna Olech, <i>Gazetka szkolna</i>	171
	Melchior Wańkowicz, <i>Karafka La Fontaine'a</i> (fragment)	175
21.	Warsztat dziennikarski – Prasowe ABC	176
	<i>Dziennikarstwo obrazkowe</i> (fragment wywiadu z „Gazety Wyborczej”)	179
22.	Warsztat dziennikarski – Informujemy	183
23.	Warsztat dziennikarski – Wyrażamy opinie	188
	Joanna Olech, <i>Moc i przemoc</i> (fragment artykułu z „Tygodnika Powszechnego”)	190
	Adam Wajrak, <i>Wątroba powiększona humanitarnie</i> (fragment artykułu z „Gazety Wyborczej”)	191
24.	Warsztat dziennikarski – Porozmawiajmy...	193
	<i>Porządny arabski grymas</i> (fragment wywiadu Anny Stańczyk z Jakubem Sławkiem, „Gazeta Wyborcza”)	196
	<i>Czat z Małgorzatą Karoliną Piekarską</i> (fragmenty z portalu „Wirtualna Polska”)	198
	WAŻNE SŁOWA	201
	NOTATKI	203